

**ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ**

Нікола Світлана Олегівна

к.е.н., доцент

Дроздина Анастасія Андріївна

студентка

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Анотація: дана стаття присвячена фінансовій стабільності підприємств. Проаналізовано теоретичну базу поняття «фінансова стабільність» вітчизняних вчених. Досліджено чинники впливу та їх складові на фінансову стабільність підприємства. Виявлено основні методи оцінки та типи фінансового стану підприємств. Розглянуто проблеми фінансової стійкості та запропоновано шляхи їх вирішення.

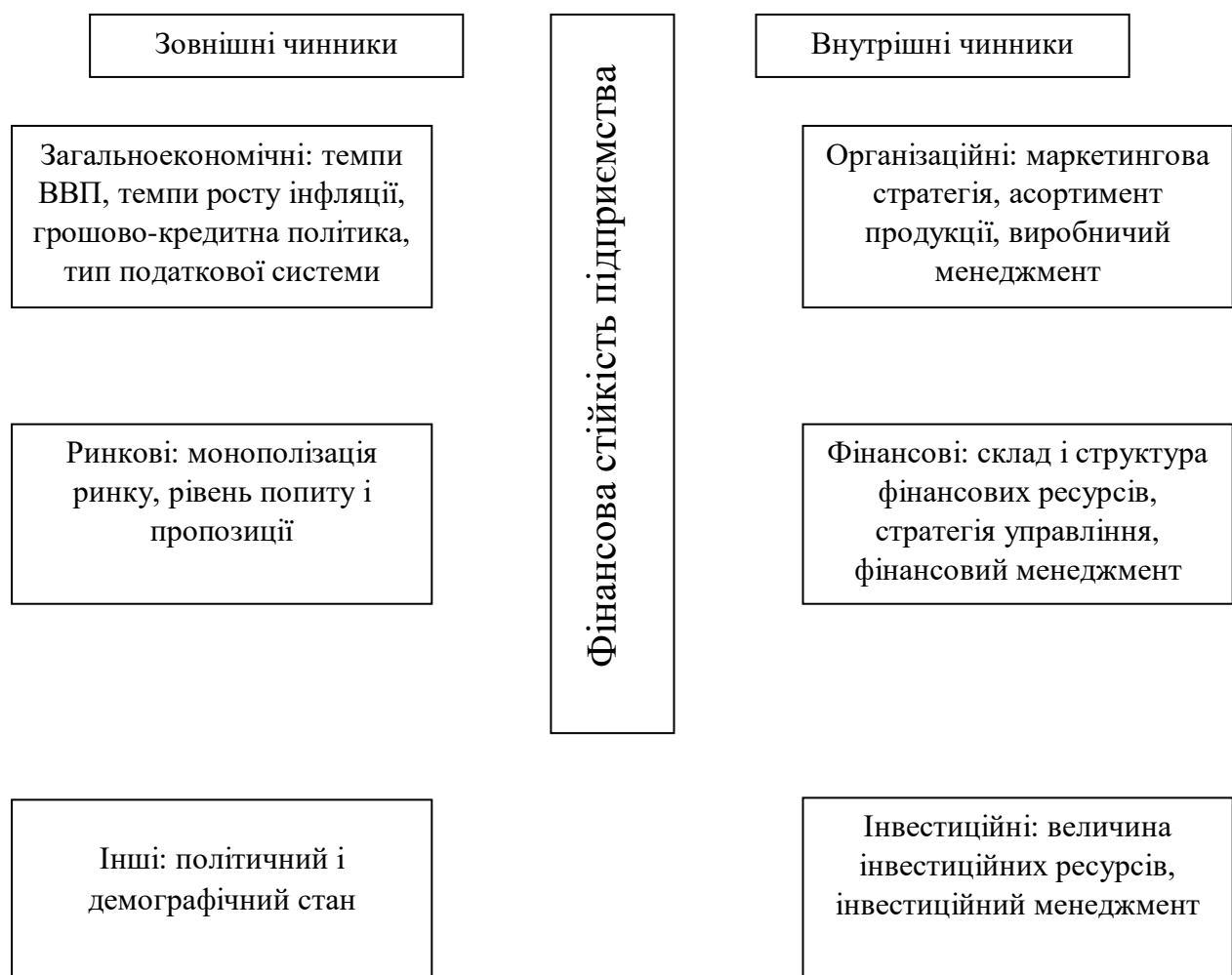
Ключові слова: фінансова стійкість, фактори впливу на фінансову стійкість, типи фінансового стану, методи оцінки фінансової стабільності, шляхи впровадження фінансової стабільності.

На сьогоднішній день українська економіка знаходиться у процесі реформування внаслідок політичних та економічних криз. Зазнають впливу і умови господарювання, що вимагають від суб'єктів економіки швидкої реакції на макроекономічні зміни. Такі обставини передбачають імплементацію дієвих механізмів управління підприємством, посилення уваги на фінансовий менеджмент підприємства задля забезпечення фінансової стабільності підприємства.

В економічній літературі існує безліч визначень дефініції «фінансова стійкість», тому проаналізувавши їх ми можемо надати своє. Фінансова

стійкість - стан підприємства, у якому активи забезпечені стабільними джерелами формування з власних коштів, гарантується платоспроможність, ефективне управління ресурсною базою, присутня фінансова та матеріальна незалежність у короткостроковому та довгостроковому періодах, налагоджений безупинний процес виробництва та оновлення асортименту продукції [1, с. 146-147; 2, с. 68; 3, с. 3].

Підприємства цілком здатні до розвитку власними зусиллями, але безумовно зазнають впливу зовнішніх факторів і внутрішніх обставин(Рис.1) [4; 5]:

Рис.1. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства

Отже, до складу зовнішніх чинників входять такі фактори і їх складові:

загальнооекономічні - темпи ВВП, темпи росту інфляції, грошово-кредитна політика, тип податкової системи; ринкові – монополізація ринку, рівень попиту і пропозиції; інші – політичний і демографічний стан країни. До складу внутрішніх чинників входять такі фактори і їх складові: організаційні – маркетингова стратегія, асортимент продукції, виробничий менеджмент; фінансові – склад і структура фінансових ресурсів, стратегія управління, фінансовий менеджмент; інвестиційні – величина інвестиційних ресурсів, інвестиційний менеджмент.

Кожному підприємству важливо вміти орієнтуватися у сучасній системі ринкових відносин, адекватно оцінювати реальний стан виробничого потенціалу та наявність конкурентів. Це є причиною проведення систематичної оцінки фінансового стану підприємства. Для фінансового аналізу підприємства існує 3 основних методи оцінки його фінансової стабільності:

- оцінка за допомогою абсолютних і відносних показників;
- метод бальної оцінки для інтегральної оцінки;
- рейтингова оцінка.

Використання методу оцінки фінансової стабільності підприємства за допомогою абсолютних і відносних показників вимагає надлишок або нестачу джерел коштів для формування запасів і витрат, тобто різницю між сумою джерел коштів і сумою запасів та витрат. Метод бальної оцінки базується на визначенні фактичних значень певного набору відносних показників та наявності шкали оцінювання в балах інтервальних значень даних показників [6, с. 623]. Рейтингова оцінка ґрунтується на співставленні різного роду рейтингів. На основі цих методів оцінки фінансової стабільності виділяють 4 типи стійкості стану підприємств [7, с. 76-80]:

- абсолютно стійкий стан;
- нормально стійкий стан;
- нестійкий стан;
- кризовий стан.

Проблематичність фінансової стійкості належить до найбільш суттєвих економічних проблем. Проаналізувавши ситуацію в Україні, ми можемо зробити висновок, що під час теперішньої фази економічного циклу та кризи простежується відставання темпів реалізації продукції від темпів її виробництва, зменшується обсяг інвестицій і доходи суб'єктів економіки. Ці фактори знижують ліквідність підприємств, їхню платоспроможність, а в глобальному масштабі – роблять слабшою фінансову стійкість підприємства [8]. Аби підтримувати підприємство у стабільному стані, необхідно вжити наступних заходів:

1. Пошук оптимальної пропорції власного і позикового капіталу.
2. Підвищувати рентабельність продажів.
3. Скорочення об'єму використання інвестиційних ресурсів як мінімум у поточному періоді.
4. Оптимізація обсягів товарно-матеріальних запасів, обсягів і структури дебіторської заборгованості.
5. Зменшення тривалості виробничого, операційного та фінансового циклів.
6. Перехід до іншої фінансової стратегії підприємства.

Таким чином, можна зробити висновок, що проблема фінансової стабільності для українських підприємств є актуальною та потребує впровадження механізмів підвищення платоспроможності, рентабельності та ліквідності, або уникнути банкрутства. Для забезпечення нормального фінансового стану потрібно проводити фінансовий контроль раз на 1 календарний рік, адекватно формувати і використовувати фінансові ресурси відповідно до ситуації на ринку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Люта О.В. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства та напрями її забезпечення . *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ*. 2012. № 2. 265 с.
2. Білик М.Д. Фінансовий аналіз. *Навчальний посібник КНЕУ*. 2005. 588 с.

3. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і методи її забезпечення (на прикладі підприємств харчової промисловості). *Наукові праці НАН*. 2006. 16 с.
4. Чинники впливу на фінансову стійкість підприємства. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2014/chynnyky-vplyvu-na-finansovu-stijkist-pidpryjemstva/>
5. Фінансова стійкість підприємства, її показники та методика їх розрахунку. URL: <http://fingal.com.ua/content/view/643/54/1/4/>
6. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства. *Видавництво «Астон»*. 2007. №3. 943с.
7. Крейнина М.Н. Финансовое состояние предприятия. *Издательство "Дис"*. 2015. 224 с.
8. Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємств URL: <http://www.ukrcoop-journal.com.ua/2010-3/num/Cskljar.htm>.